Алімпіяда па беларускай мове і літаратуры ў 2017/2018 навуч. годзе (для 3 класа)
Код удзельніка_____

1.**Прачытайце словы. Знайдзіце і падкрэсліце словы, у якіх колькасць літар і гукаў супадае**.

Маямі, тэлефон, надзея, дзядуля, вяселле, ясень.

2.**Складзіце слова і запішыце яго.**

Першая літара гэтага слова ў алфавіце стаіць пасля літары Ч, другая літара – перад Л, трэцяя – паміж Н і П , чацвёртая – К, пятая – гэта першая літара алфавіта.

---

3. У дадзеных словах пастаўце націск.

Прадзед, вусы, гліняны, зубры, красавік, фартух, навіна, выпадак.

4.Устаўце, дзе трэба, прапушчаныя літары.

Вераб . і, міл . ён, здароў . е, шампін . ён, м . даль, но(ч, чч)у, ябл **.**нька, ц .ц. рук, з . фір, дзя . ька, кол . р.

5. Замяні словы адным, якое абазначае агульную назву.

А) Люстэрка, крэсла, шафа, камода, ложак - __________________ .
Б) Кашуля, гальштук, камізэлька, паліто, сукенка - ______________.
В) Маланка, завіруха, крыгаход, вясёлка - ____________.

6. Перакладзіце словазлучэнні з рускай мовы на беларускую.

Красная клюква - ______________________, спелая земляника - _______________, интересное упражнение -___________________________, изучать созвездие -____________________________ .

7. Злучыце стрэлкамі ўстойлівы выраз з адпаведным значэннем.

Галаву ламаць	у самы бліжэйшы час
З хвіліны на хвіліну	напружана думаць
Круціць носам	быць незадаволеным

8.Разгадайце рэбус. Адкажыце на пытанне: “Чым частуюцца падарожнікі?”

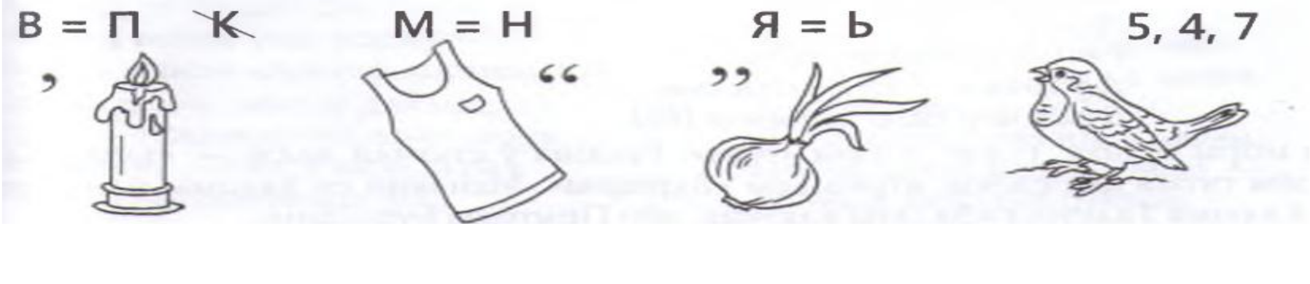

---

9. **“Граматычная арыфметыка”. Прачытайце выразы. Адгадайце і запішыце словы. <u>Падбярыце да іх словы, якія рыфмуюцца.</u>**

У+ твор пра чарадзейныя падзеі = __________________________
Першы месяц восені – ень + ы= ______________________________

Лак- к + суп – п + нага – га + к= ______________________________

10.**Прачытайце. Да якога жанру фальклору адносяцца гэтыя радкі? Адказ запішыце.**

Сонейка, сонца,
Выгляні ў аконца,
Пасвяці нам трошкі,
Дам табе гарошку.

____

11. **Дапішы назвы беларускіх народных казак.**

“Лёгкі ______________”, “Зрога ўсяго ____________”, “Як курачка _____________________”.

12. **Адкажыце на пытанні, каб атрымаўся тэкст. Запішыце яго. Дайце тэксту загаловак.**

А) Дзе жыве заяц?
Б) Якога колеру ў яго футра летам, зімой?
В) Якія ў зайца вушы?
Г) Які ў яго хвосцік?
Д) Якія ў яго зубы? Навошта яму такія зубы?
Е) На што падобны яго вочкі?
Ё) Якога памеру пярэднія, заднія лапкі звярка?
Ж) Ці ёсць у звярка ворагі?
І) Як ён ратуецца?

____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____

Алімпіяда па беларускай мове і літаратуры ў 2017/2018 навуч. годзе (для 4 класа)

Код удзельніка_____

1. **Складзіце з наступных слоў беларускую прыказку. Падкрэсліце слова, у якім літар больш, чым гукаў.**

Жыццё, у, а, добраму, чалавеку, злому - , гора, адно, радасць.

____

2.**Запішыце словы, якія вымаўляюцца так:**

[с’ ц’ эшка]____________, [с’ н’ эх]______________, [проз’ ба] ___________, [л’ охка]____________ .

3.**Дапішыце прыметнікі да дадзеных назоўнікаў.**

Мазоль __________, шынель __________, кава ___________ , сабака________, гусь __________.

4. **Падбярыце да слоў сінонімы, а потым антонімы.**

	Сінонім	Антонім
Вядомы		
Дужы		
Дрэнны		
Мяккі		

5.**У дадзеных словах пастаўце націск.**

Бульбяны, сівы, цагляны, сакавік, дакумент, чабор, абапал, мадэліраванне.

6.**Запішыце словы ў слупкі згодна са схемамі.**

Бязветраны, загон, змена, азяблы, слязлівы, хвалебны

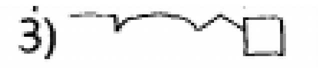

7.**Знайдзіце памылкі і выпраўце іх.**

На древе сядела птужка з прыгожым перьем. Сёння Іля ідзе у школу рана. Позняй восяннювсё частей л’юць халодныя дажджы. Да школы падьехал аўтобус.

8.**Адкажыце на пытанні. Адказы павінны быць поўнымі.**

Якіх беларускіх пісьменнікаў ты ведаеш?____

Якія ягады растуць у беларускіх лясах?

____

Што зімой свеціць, але не грэе?

____

9. **Падкрэсліце ў дужках тое слова, якое ўваходзіць у склад устойлівага словазлучэння.** **<u>Растлумачце значэнне</u>** кожнага ўстойлівага словазлучэння.

(Варон, сарок) лавіць __________. Куды Макар (ягнят, цялят) не ганяў_____________. Сядзець склаўшы (ногі, рукі) ____________.

10.**Некаторыя паняцці ў рускай мове падаюцца праз словазлучэнні, якія ў беларускай мове абазначаюцца адным словам. Зрабіце пераклад.**

Вопросительный знак ____________________, летучая мышь ____________, носовой платок __________, берёзовый сок ____________ .

11.**Вызначце и запишыце жанр твора.**

“З рога ўсяго многа” - ___________________. Я. Колас “На рэчцы зімой” - _______________, Э. Шым “Цяжкая праца” - ______________.

12. **Прачытайце ўважліва тэкст. <u>Падкрэсліце словы</u>, якія даказваюць, што восень – мастак. <u>Дапішыце</u> яшчэ <u>2 сказы</u>, каб закончыць тэкст.**

Восень – найлепшы мастак. Кожнай бярозцы яна запляла ў косы залатую стужку. Палахлівым асінкам размалявала лісточкі чырвонаю фарбаю. Ялінам восень абтрэсла старую ігліцу, а маладую нібы прыпудрыла.

____

____

____